

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota II. De redivibus Ecclesiasticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

hujus doctrinæ auctorem appellasti; Escobarium verò ejusdem confirmatorem. Lessius tamen sententiam suam longè fusiùs & clariùs explicuit: nam Escobarius aliorum Doctorum sensum sæpè supponit, raro explicat. Hujus igitur doctrinæ sensus apud Lessium explorandus est, & discutiendus: quod egregiè præstitit Apologista impost. 3. & in respons. ad Epist. 12. Ad eum te remitto; nisi velis Escobarii Vallisoletò exspectare responsum. Et verò licèt Escobarius ambigùè locutus sit; cum is dicat, se cum Lessio sentire, non alia quàm Lessii, ipsi doctrina imputanda est. Injustè igitur conquereris, quòd Apologistæ doctrinam Lessii de hoc argumento explicuerint; primus quidem citatis locis, alter verò in respons. ad object. 24.

N O T A I I.

De redditibus Ecclesiasticis.

TAm faciliè pronuciare, vel ignorantix, vel imprudentiæ est; adde malitiam & iniquitatem, cum quis ex odio præcipiti, quo adversus aliquos abripitur, pronunciat. In hoc, erras statim initio: Vis enim, * certius esse nihil, quàm Ecclesiasticos suorum reddituum dominos non esse: & ex Comitolo, cujus auctoritas nullius ferè momenti est, periculosam illam sententiam vocas, quæ ad omnem licentiam aditum aperiat. Si oppositam probabilem dixisses, utique tolerandus esses, cum pro illa multi auctores scripserint: at ita certam putare, ut aliam periculosam esse velis, & ad omnem licentiam aditum apertientem, hoc reverà sustineri nequit; cum ea pro se gravissimos auctores habeat, quales sunt Sotus, Covarruvias, Adrianus, Corduba, Vasques, Arboreus, Alcozer,

Alcozer, Tabiena, Sarmiento, Simancas, Gerson, Abulensis, Honcala, Turrecremata, Præpositus, Angles, Aragonius, Thomas Sanchez, Molina, Lessius, Lorca, Coninck, Filiutius, quos citat & sequitur De Lugo de just. & jure disp. 4. sect. 1. num. 2. adde torrentem omnium recentiorum, quos hic recensere, longum esset. Omnes tamen isti fatentur, teneri Ecclesiasticum, in usus pios residuum expendere. Probatur autem hæc obligatio, tum ex Trident. sess. 25. cap. 2. de reform. quod prohibet Ecclesiasticis, ne redditus suos, qui Dei sunt, consanguineis donent; tum ex usu Ecclesiæ, quo mens illius clarissimè constat. Quod autem sint Domini, præsertim probatur ex Trident. sess. 24. cap. 12. de reform. ubi dicitur Ecclesiasticus facere fructus suos; item sess. 23. cap. 1. de reform. item ex Bulla Pii V. quæ incipit *Ex primo*. Illud etiam præsertim movet, quod Ecclesia nullis pœnis eos ad restitutionem adstringat, qui residua in pios usus non expenderunt.

Non nego, sententiam oppositam rationibus etiam suis probari, iisquæ gravioris momenti; sed quæ illam dumtaxat probabilem, non certam efficiant. Quare, ut eam non damno, sed probabilem reputo; ita neque tu meam damnare debes, utpotè longè probabilior. Dixi supra, Comitolum hac in re nullius esse momenti: quippe qui nimio studio, neotericis auctoribus contradicendi, scripserit.

Unum autem præ cæteris, in te displicet, * quod attritionis cum Sacramento conjunctæ beneficium per summum contemptum eleves; cujus scilicet operâ, is ad gratiam redire possit, qui redditus Ecclesiasticos in consanguineos effuderit, idque citra omnem restitutionem, ad quam scilicet non tenetur. At dato, quod teneatur, ejusdem attritionis opera, in Sa-

cramento, ad gratiam redit; cum vera attritio propositum non peccandi, & voluntatem servandi præcepta, atque adeò restituendi complectatur. Tu verò nimiam, ut putas, salutaris remedii facilitatem non probas. O inhumanum hominum genus! qui & Christi mortem pro omnibus oblatam, & sanguinem fufum; & gratiam fufficientem, quæ nemini deest, cum præceptum obligat; & novum Pœnitentiæ Sacramentum, quo Christiani longè facilius, quàm olim Judæi peccatorum suorum veniam consequantur; & jugum Christi suavius, onusque levius, redemptis à Christo mortalibus invidetis.

Sed hoc onus superflua distribuendi, Jesuitæ, inquis, *Pensionariis* eximunt: * item docent, ea, quæ stipendii loco accipiuntur, tametsi superfluant, in pauperes necessariò eroganda non esse; * neque id, quod parsimonia congruæ ac debitæ sustentationi subtrahit; neque id quod nonnulli, dignâ sui laboris & industriæ impensæ in regimine Ecclesiæ mercede, supra congruam sustentationem merentur. Cuncta hæc, inquis, sunt nefanda, turpia, sordida, avaritiæ labe polluta, Christo & Ecclesiæ contumeliosa, simonica & nulli probanda, quem aliqua divini ministerii cura & honos tangat. * Heus tu: viden' quid dicas? tam graves, tam sanctos, tam doctos homines his laudibus exornas? Sed, quantumvis ringaris, prædictæ sententiæ sunt probabiles. Nam & pensio est ipsissima applicatio ob causam justam ad aliquem usum; & quod datur stipendii loco, inter redditus Ecclesiasticos non recensetur; & quod portioni sibi debitæ aliquis subtrahit, alteri non debet; omnis demum merces singulari labori & industriæ alicujus debita, eidem ita competit, ut ejus liberæ voluntati relinquatur: præterquàm quòd Doctorum auctoritas,

* Pag. 330. * Pag. 331. * Pag. 332.

& usus

& usus in Ecclesia receptus hujusmodi opinionibus aliquod pondus conciliant. Consule Cardinal. De Lugo sect. 3. per totam, qui multos etiam citat.

N O T A I I I.

De Simonia.

ITerum hoc loco *furiosum* illum Apologistam im-
tis: * & primò quidem increpas, quod Epistolam
duodecimam Montaltii dissimulet. Turbatus videris,
Willelme, adeò ut revera nescias, quid dicas. Nam
contra illam duodecimam potissimum agit Apologi-
sta eamque expressè appellat, refutatque pag. 53. &
54. Sed falsò, inquis, Montaltio affingit, quasi divi-
tibus præciperet, ut se etiam statui suo necessariis
spolient, quò periclitantem aliorum statum tuean-
tur; *cujus opinionis*, inquis, *ne vestigium quidem in Mon-*
taltii Epistolis reperias. Itane verò? at Montaltius in ex-
tremis necessitatibus etiam necessaria largienda esse
sensit, ipso ferè initio Epistolæ 12. extremam autem
necessitatem cum urgente & gravi confundit. Tu ip-
se suprà propter hoc vapulasti ad pag. 325. Porro
Theologi jacturam status aut famæ inter magnas ne-
cessitates recensent. Igitur rectè Apologista per legi-
timum ratiocinium illam vobis opinionem imputa-
vit. Sic enim ratiocinatur: in magnis, urgentibus, ex-
tremis necessitatibus (nam hæc tria apud vos idem
sonant) necessaria sunt largienda; hæc propositio
Montaltii expressa est: sed evidens jacturæ status pe-
riculum, est magna necessitas; ut ferè omnes Theo-
logi dicunt: igitur in evidente jacturæ status pericu-
lo, necessaria largienda sunt.

Ad Simoniam deindè orationem convertis: sed im-

* Pag. 332.

prudens,